УНИВЕРСИТЕТ
по Архитектура, Строителство и Геодезия
1046 София, бул. "Хр. Смирненски" №1
Регистрационен индекс и дата
413/02.06.2026

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р арх. Мария Давчева,
Нов български университет, София

ОТНОСНО: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **"доктор"**

професионално направление 5.7. "Архитектура, строителство и геодезия",

научна специалност: „Териториално, ландшафтно устройство и градоустройство"

Автор: арх. урб. Генади Делчев Костадинов

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Научна организация: Университет по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ)-София; Архитектурен факултет, Катедра „Градоустройство"

Тема: "София-перспективи за устойчиво развитие н градската структура в аспекта на усъвършенстване на административно-териториалната организация"

Научен ръководител: проф. д-р арх. Минчо Ненчев

Настоящото становище е изготвено в качеството ми на член на научното жури, назначено със Заповед № 326/ 22.04.2026 г. на Ректора на Университета по архитектура, строителство и геодезия и от решенията, взети на първото заседание на НЖ.

КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА

Генади Костадинов завършва средно специално образование във Финасово-стопанската гимназия в гр. Хасково (2004), бакалавър специалност урбанизъм (2008) и магистър специалност архитектура (2012) в АФ на УАСГ.

Професионалният му стаж се отличава със заемането на отговорни длъжности като главен архитект на СО район „Лозенец" (2017-2020) и СО район „Божурище" (2022 до момента). Адмирации заслужава фактът, че арх. Костадинов успява да отдели време да анализира актуални проблематики през призмата на управляващ и едновременно на изследовател, да предложи модели за устойчиво развитие на града и мерки за усъвършенстване на административно-териториалната организация. Неговият опит като главен архитект дава достатъчно основания да приемем настоящия труд като един от най-полезните и най-бързо приложимите научно приложни разработки в тази област.

Израстването на арх. Костадинов в архитектурната практика преминава през ателиета като „Тамбукова и Георгиева", „Модус", „Триарт", основаване на собствена фирма „Генкост". Този опит също допълва зрелостта и увереността на автора в дефиниране на архитектурни проблеми и тяхното решаване по съвременен начин.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд "София-перспективи за устойчиво развитие н градската структура в аспекта на усъвършенстване на административно-териториалната организация" е добре структурирана научна разработка с обем от 203 стр. и 71 илюстрации повечето от които са авторски. Трудът се състои от: Въведение; Три глави; Заключение с основни изводи, апробация и приноси; Библиография.

Актуалността на изследвания, свързани с дефинирането на проблемите, възпрепятстващи развитието на съвременния град и предложения за тяхното решаване винаги са безспорни. В настоящото изследване административно-териториалният модел, управлението и социално-икономическите процеси са разгледани като единна система, която функционирайки балансирано гарантира адекватност на градските трансформации с необходимата доза устойчивост и гъвкавост.

ОБЕКТ на изследването са трансформациите на градската тъкан на София, нейното териториално структуриране, управление и развитие.

ПРЕДМЕТ е разработване на нов модел, на административно – териториална структура на столицата, която да осигури управленски и устройствени условия за нейното дългосрочно устойчиво развитие в унисон със съвременните тенденции в градското развитие.

ЦЕЛТА на изследването е разработването на нов социо-пространствен функционален и управленски модел, ориентиран към XXI век и отчитащ историческите дадености, съвременните социо-културни характеристики, електронните технологии и добрите практики в обективното управление на градовете.

ЗАДАЧИТЕ, които авторът си поставя са; Генезис и метаморфози от гледна точка на сформиране на градската структура на София; Дефиниране на параметри на структурен модел на съвременния град. Възможности за прилагане на концепция за „умни" градове; Създаване на комплексен и обоснован модел за социо – пространствено развитие на града чрез нова административно – териториална структура и осигуряване на управленски и устройствени условия за дългосрочно устойчиво развитие.

МЕТОДИТЕ включват анализ и синтез: Анализ на историческото развитие на града. Добри практики у нас и в чужбина. Съвременни фактори влияещи върху градското развитие; Синтез на историческите тенденции в градското развитие. Новият градски подход - съответстваща на структурата на обществото. Нов социо-пространствен модел.

РАМКАТА на изследването се фокусира върху София, но предложените начини за отчитане на спецификите на градската територии като репери за административно-териториално райониране са резонни за повечето големи български градове.

ГЛАВА I – София – градска структура и развитие на града

В тази глава авторът прави подробен исторически ракурс на зараждането и развитието на София, обособявайки следните периоди, съобразно ключови политически и социално-икономически моменти в нашата история - от възникване до 1878г., след 1878 г., преди 1944 г. до 1989 г., след 1989 г.. Добре илюстрираната първа глава ясно очертава както метаморфозите на градската тъкан, така и корените на проблема с механичното административно сепариране на София, които са обект на настоящото изследване в търсене на съвременни решения с устойчив характер.

ГЛАВА II – Класически теоретични и практически модели

Фокусът в тази глава е върху тенденции в развитието на големите градове в края на XX век и началото на XXI век. Авторът проследява действията в отговор на разрушенията от ВСВ в различни по местоположение и история градове в търсене на устойчиви модели, позволяващи и пълноценно развитие на града в дългосрочен план. Стигайки до извода, че има належаща необходимост от преосмисляне на градоустройствената организация на отделните функционални системи авторът насочва конкретиката на проблематиката към София-градският център и периферията, градско управление и градска структура, съотнесени към световния опит, йерархически и социо-пространствени фактори.

ГЛАВА III – София – градска структура и градско управление. Съвременни йерархични структури.

В тази глава авторът прави опит да синтезира модел за социо-пространствено развитие на София за следващите 80-100 години, отчитайки нейния мащаб, ръст, оформен структурен скелет, глобализация, градска памет, исторически репери на средата, пространствена непрекъснатост, строителен бум и други ключови фактор. Арх. Костадинов сам определя този модел не „смарт", а „модел на ефективния гъвкав град".

НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧНИ ПРИНОСИ

В дисертационния труд е създаден комплексен модел, отчитащ развитието на градската структура и съвременните нужди при постоянна информираност за градските процеси в цялата им палитра и обективност в управлението. Авторът едновременно мотивирано се разграничава от традиционната градоустройствена практика и формулира възможните направления за усъвършенстване на методологията и методиката на науката за града и реализацията на неговото развитие.

НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

формулирани са различните взаимоотношения и взаимовръзки между планирането и социално – пространственото развитие. Разработен е модел за практическо приложение. Изготвена епрогнозна оценка на очакваните резултати.

ПУБЛИКАЦИИ

В периода 2022-2026 г. авторът е разработил по темата на своята дисертация четири публикации. Запозната съм с две от тях, където сме съавтори.

АВТОРЕФЕРАТЪТ е изготвен съгласно изискванията за неговото съставяне и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

ПРЕПОРЪКИ

Актуалността на дисертацията и предложеният модел за развитие на София биха били полезен фундамент както в бъдещи теоретични разработки така и във вземането на управленски решения в момента и в дългосрочен план. Това ми дава основание да смятам, че ако бъде разгърнат по-детайлно и се прецизира структурата и изказния апарат може да бъде публикуван и широко използван.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд "София-перспективи за устойчиво развитие н градската структура в аспекта на усъвършенстване на административно-териториалната организация" се отличава с актуалност и висока теоретико- приложна стойност. Той би бил полезен както в образователни и изследователски разработки така и в реални проекти и повишаване на качеството на управление на териториите (в частност София). Изследването е проведено самостоятелно и целенасочено. Това ми дава основание да поставя висока оценка на труда и неговия автор.

Предоставените материали отговарят на Закона за развитието на академичния състав в Република България, правилника към него и нормативните документи на Университета по архитектура, строителство и геодезия.

Съобразно гореизложеното с увереност предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор" на **арх. урб. Генади Костадинов** в професионално направление 5.7. "Архитектура, строителство и геодезия", научна специалност „Териториално, ландшафтно устройство и градоустройство".

Изготвил становището:

доц. д-р арх. Мария Давчева

24. 05. 2026 / гр. София